

Куртом Волкером. Сторони, насамперед, обговорили питання ескалації агресії Росії проти України, на що вказують останні події в районі Керченської протоки. Курт Волкер наголосив на необхідності повернення в Україну захоплених моряків і військових кораблів. Зі свого боку Юлія Тимошенко подякувала США за підтримку України в найскрутніші часи й закликала до посилення санкцій проти країни-агресора. Разом із тим політик зауважила про необхідність допомоги Військово-Морським силам України. Текст: <https://gazetavv.com/news/policy/1544195785-yuliya-timoshenko-vidvidala-ssha-v-poshukah-pidtrimki-ukrayini.html>

91. Міжпарламентську співпрацю з Кореєю закріпили в Меморандумі // Голос України. — 2018. — 13 груд. (№ 239). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про офіційний візит Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія до Республіки Корея, в ході якого він зустрівся зі Спікером Національної Асамблеї Республіки Корея Муном Хі-Сангом. Андрій Парубій подякував Кореї за підтримку України та її державного суверенітету в умовах російської агресії і проінформував про триваючу російську агресію, зокрема про захоплення українських кораблів у Керченській протоці. "Попри те, що Україна змушена відбивати російську військову агресію, ми в Україні проводимо системні реформи, і українська економіка насправді демонструє нині зростання", – зазначив Голова ВР України та закликав корейський бізнес приходити з інвестиціями на український ринок. Наведено текст Меморандуму про взаєморозуміння між ВР України і Національною Асамблеєю Республіки Корея, підписаного Головою ВР України та Спікером Національної Асамблеї Республіки Корея.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311311>

92. Напередодні Дня Збройних сил України – в зону проведення ООС // Наш День (Тернопіль). — 2018. — 5 – 11 груд. (№ 47). — С. 3. *Йдеться про те, що голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна спільно з головою обласної ради Віктором Овчаруком та секретарем Тернопільської міської ради Віктором Шумадою провідали*

українських бійців 44-ої окремої артилерійської бригади в зоні проведення операції Об'єднаних сил. Під час поїздки також відбулося підписання угоди про налагодження партнерських відносин і співпраці між Луганською і Тернопільською облдержадміністраціями.

93. Нас надихає віра у власні сили : спільні виклики, спричинені загрозою зі сходу, змушують Україну й Литву координувати протидію агресії // Уряд. кур'єр. — 2018. — 8 груд. (№ 232). — С. 2. *Йдеться про спільну прес-конференцію Президента України Петра Порошенка та Президента Литви Даля Грибаускайте, яка перебувала в Україні з офіційним візитом. Президент України акцентував увагу на загрозі європейській безпеці з боку Росії, яка проводить агресивну політику, відверто ігнорує Мінські домовленості і відкрито нагнітає ситуацію в Чорному й Азовському морях. Зазначено, що подібні дії вказують на ще одну вагому небезпеку, а саме – будівництво Росією об'єктів у міжнародних водах. "Це ще один вагомий аргумент, щоб негайно зупинити будівництво газопроводу "Північний потік-2", який не має жодного економічного сенсу – лише політичний сенс, а тепер вже слугує доказом того, що це може бути приводом для РФ здійснити свої агресивні наміри", – наголосив Петро Порошенко. Даля Грибаускайте та Петро Порошенко повідомили, що в ході перемовин були узгоджені спільні дії з протидії агресії. Президент Литви підтвердила солідарність з Україною та розповіла про допомогу, надану Україні за останні роки. За результатами одинадцятого засідання Ради Президентів України й Литви підписано кілька двосторонніх українсько-литовських документів, а також Дорожню карту розвитку стратегічного партнерства на 2019 – 2020 рр. Цей документ визначає ключові напрями подальшого розвитку українсько-литовських відносин стратегічного партнерства. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nas-nadihaye-vira-u-vlasni-sili/>*

94. Настав час знімати рожеві окуляри : Петро Порошенко вважає, що ЄС мусить адекватно реагувати на агресію РФ та її

нехтування міжнародним правом // Уряд. кур'єр. — 2018. — 15 груд. (№ 238). — С. 2. *Надано інформацію про зустрічі Президента України Петра Порошенка з Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель та віце-президентом Європейської комісії з питань європейського та соціального діалогу, фінансової стабільності, фінансових послуг та союзу ринків капіталу Валдісом Домбровскісом. Під час перемовин Петро Порошенко подякував за підтримку України та закликав країни Європейського Союзу (ЄС) належним чином відреагувати на акт російської агресії в акваторії Азовського моря і Керченської протоки і цілеспрямоване перешкоджання свободі судноплавства шляхом запровадження так званого азовського пакета санкцій. На саміті Європейського Союзу лідери держав і урядів 28 країн-членів ЄС вирішили продовжити економічні санкції проти Російської Федерації (РФ) після представлення звіту канцлером Федеративної Республіки Німеччина Ангелою Меркель та президентом Франції Еммануелем Макроном про стан виконання Мінських угод. У висновках саміту висловлено готовність ЄС посилити підтримку постраждалих областей України через блокаду Росією судноплавства в Азовському морі. "Немає жодного виправдання застосуванню воєнної сили Росією. Європейська Рада вимагає невідкладно звільнити всіх затриманих українських моряків, а також повернути захоплені судна та зробити вільним проходження суден через Керченську протоку", — наголошено в документі. Текст:*

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nastav-chas-znimati-rozhevi-okulyari/>

95. **Ноздрачов О. Необачний виступ у соцмережі може приректи людину навіть на смерть** / Олексій Ноздрачов, Владислав Кравченко ; бесіду вів Віктор Шевченко // Нар. армія. — 2018. — 13 груд. (№ 50). — С. 8-9. *Висвітлено загрози, які несуть у собі необдумані пости в Інтернеті. Зазначено, що нерідко активісти інтернет-простору тим, чи іншим чином стають прямими поплічниками агресора. Наведено матеріали розмови із начальником Управління цивільно-військового*

співробітництва Збройних сил України (ЗСУ) полковником Олексієм Ноздрачовим та керівником відділу пошукової роботи Управління підполковником Владиславом Кравченком, в ході якої було зазначено, що відділ пошукової роботи займається розшуком та поверненням зниклих безвісти, полонених, а також тіл загиблих українських воїнів. Про те, якої шкоди в цій специфічній і делікатній сфері завдають бездумні пости у соціальних мережах, роз'яснюють військові фахівці. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5582-%2813-12-2018%29.pdf>

96. Писана Н. Державу творять патріоти : товариство "Просвіта" відзначило півторасторічний ювілей діяльності / Наталя Писана // Уряд. кур'єр. — 2018. — 11 груд. (№ 233). — С. 2. Подано тези виступу Президента України Петра Порошенка на урочистому зібранні у Львові з нагоди 150-річчя заснування Товариства "Просвіта". Глава держави наголосив на великому значенні діяльності товариства в процесі розбудови Української держави та зазначив, що "зусиллями діячів товариства зводилося на ноги українське громадянське суспільство, народжувалася сучасна нація". Петро Порошенко підкреслив, що у новітній історії України справу "Просвіти" продовжило Товариство української мови імені Тараса Шевченка, яке очолив Дмитро Павличко. Коментуючи тему автокефалії української церкви Президент України заявив: "Томос – це один стовп української незалежності. Автокефалія – державницьке питання, питання нашої національної безпеки. Саме під цим кутом слід розглядати інші аспекти гуманітарної політики, які віддаляють нас від імперії, від колоніального минулого, які зміцнюють національну ідентичність". Глава держави закликав усіх патріотів не допустити реваншу проросійських сил на президентських і парламентських виборах, щоб не дати їм шансу розвернути рух України до Євросоюзу та НАТО у зворотний бік. "Навіть нетривала зупинка на нашій дорозі до ЄС та НАТО означатиме наше повернення у сферу впливу

Росії”, – зауважив Петро Порошенко. Текст:
<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/derzhavu-tvoryat-patrioti/>

97. **Писана Н. Україна не відступить від задуманого : Петро Порошенко окреслив пройдені стратегічні віхи та розставив пріоритети подальшого розвитку** / Наталя Писана // Уряд. кур’єр. — 2018. — 18 груд. (№ 239). — С. 1, 3. *Надано інформацію про прес-конференцію Президента України Петра Порошенка, під час якої він відповів на запитання щодо актуальних проблем внутрішньої і зовнішньої політики. Глава держави наголосив, що Україна неухильно втілює в життя осмислену стратегію на остаточну й безповоротну деколонізацію від Російської імперії, повний і беззастережний вихід із пострадянського стану та сфери російського впливу. Петро Порошенко акцентував увагу на ухвалених нещодавно поправках до Конституції, які фіксують курс на вступ до Європейського Союзу і членство в НАТО. Президент України підкреслив, що політичне рішення про запровадження санкцій у зв’язку з актом агресії Росії на морі вже ухвалено в Європарламенті 12 грудня. Петро Порошенко висловив переконання, що ”доки Україна демонструватиме європейську демократичну політику, відповідальне ставлення до посилення оборонної складової, просуватиметься в реформах, доти ЄС знайде можливість демонструвати об’єднану позицію”. Президент України зазначив, що воєнний стан був запроваджений ”як засіб підвищення обороноздатності й відсічі російській агресії” у відповідь на акт агресії в Азовському морі, та наголосив, що захоплені росіянами українські моряки є віськовополоненими і повинні бути негайно звільнені. Під час прес-конференції Президент України прокоментував також питання будівництва і ремонту доріг та проведення митного експерименту.* Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ukrayina-ne-vidstupit-vid-zadumanogo/>

98. **Погребинский М. Михаил Погребинский: ”Сдержанная позиция Кремля, похоже, закончилась”** / Михаил Погребинский // 2000:

Еженедельник. — 2018. — 7-13 дек. (№ 49). — С. А6, А7. Подано матеріали розмови з політологом, директором Київського центру політичних досліджень та конфліктології Михайлом Погребинським. Основна тема розмови – введення воєнного стану в окремих регіонах України, як цей стан вплине на економічне, політичне та зовнішньополітичне життя країни. Текст: <https://www.2000.ua/v-nomere/forum/mnenie/mihail-pogrebinskij-sderzhannaja-pozicija-kremlja-pohozhe-zakonchilas.htm>

99. Президент підписав закон про припинення договору про дружбу з РФ // Нар. армія. — 2018. — 13 груд. (№ 50). — С. 2. Подано коментарі Президента України Петра Порошенка щодо підписаного ним Закону України "Про припинення дії Договору про дружбу, співпрацю й партнерство між Україною та Російською Федерацією". Глава держави, зокрема, підкреслив, що "непродовження договору з Росією слід розглядати не як епізод, а як частину нашої стратегії на остаточний розрив із колоніальним минулим і переорієнтацію на Європу". Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5582-%2813-12-2018%29.pdf>

100. Розраховуємо на дипломатичні зусилля у звільненні українських моряків / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 20 груд. (№ 245). — Електрон. ресурс. Йдеться про зустріч Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія зі Спеціальним представником Державного департаменту США з питань України Куртом Волкером. Андрій Парубій подякував Курту Волкеру і Сполученим Штатам Америки за рішучу підтримку України після чергового акту агресії Росії в Керченській протоці. Він зазначив, що "Україна робить усе можливе для звільнення українських моряків, українських воїнів, які опинились у полоні Російської Федерації", та наголосив, що Україна і надалі розраховує на подальшу тверду підтримку США. Андрій Парубій проінформував про нещодавно ухвалені закони, зокрема, закон про прилеглу зону, який дає можливість активніше

використовувати українські Збройні Сили із метою захисту морського кордону. Голова ВР України, коментуючи введення воєнного стану в окремих областях України, підкреслив, що таке рішення було важливим для здійснення координації між громадянськими адміністраціями і військовими та запевнив, що президентські вибори відбудуться вчасно. Курт Волкер в свою чергу відзначив підтримку Сполученими Штатами Америки прагнень України щодо зміцнення боєготовності Збройних Сил для відповіді на російську агресію та зауважив, що дуже важливо не продовжувати в часі дію воєнного стану і дотримуватись демократичних принципів. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311605>

101. **Романів С. Стефан Романів: Терор, який був у 1932 році, і терор, що сьогодні на окупованих територіях, мають одну мету – винищення** / Стефан Романів ; бесіду вела Ольга Скороход // Шлях перемоги. — 2018. — 12 груд. (№ 50). — С. 3. Подано матеріали бесіди з першим віце-президентом Світового конгресу українців, головою комісії з винання Голодомору геноцидом українського народу Стефаном Романівим. Висвітлено ситуацію навколо офіційного визнання в країнах світу Голодомору геноцидом та висловлено думку, що терор 1932–1933 рр. і нинішня війна на Сході України мають одну мету – винищення українського народу. Зазначено, що Світовий конгрес українців оперативно реагує на всі кризи в Україні та інформує про них міжнародну спільноту, акцентуючи увагу на тому, що Україна не лише захищає свою незалежність, але й "тримає загальний фронт" в боротьбі з агресором. Надано інформацію про становище в Російській Федерації (РФ) української громади, якій потрібна підтримка і допомога.

102. **Романчук О. Балансування на межі війни – brinkmanship?** / Олег Романчук // Шлях перемоги. — 2018. — 12 груд. (№ 50). — С. 4. Проаналізовано ситуацію навколо акту агресії Росії в Керченській протоці та висловлено думку щодо можливого розвитку подій в майбутньому. Наведено коментар командувача Збройними силами України Віктора

Муженка, який вважає, що зараз військова загроза з боку Росії найбільша з 2014 року, що може бути передвісником повномасштабного вторгнення. Проведено історичні паралелі між сучасною ситуацією та подіями, що призвели до початку Першої світової війни в 1914 році.

103. Росію фактично визнано окупантом : нова резолюція – елемент стратегії політико-дипломатичного тиску на Кремль // Уряд. кур'єр. — 2018. — 19 груд. (№ 240). — 1, 3. Йдеться про ухвалену Генеральною асамблеєю ООН резолюцію "Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь (Україна), а також частин Чорного та Азовського морів". В резолюції міститься заклик до Російської Федерації (РФ) вивести війська з окупованого українського Криму й припинити окупацію інших українських територій, а також припинити переслідування комерційних суден і обмеження міжнародного судноплавства в Чорному й Азовському морях. "Присутність російських військ у Криму суперечить національному суверенітету, політичній незалежності та територіальній цілісності України, підриває безпеку і стабільність сусідніх держав та регіону Європи", – вказано в резолюції ООН. Президент України Петро Порошенко назвав ініційовану Україною резолюцію Генасамблеї ООН проти мілітаризації Автономної Республіки Крим та акваторії Чорного й Азовського морів ще одним важливим кроком на шляху до деокупації Криму. Резолюція засвідчила однозначну оцінку світової спільноти щодо протиправної поведінки Росії, яка триває. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/rosiyu-faktichno-viznano-okupantom/>

104. Рыбьянцев В. "Петр Порошенко стал первым президентом, который не продает, а создает украинскую армию" / Валерий Рыбьянцев // Факты и коммент. — 2018. — 13 – 19 дек. (№ 49). — С. 8. Розглянуто діяльність Президента України Петра Порошенка за період перебування на посту глави держави, спрямовану на посилення національної армії, яку зарубіжні експерти нині називають однією з найсильніших у Європі. Зазначено, що за останні чотири з половиною роки – після початку

російської агресії – відбулись ключові реформи у Збройних силах України. Наведено причини занепаду українського війська. Висвітлено поступові кроки, здійснені українською владою, та, зокрема, Президентом України, з відновлення та нарощування потенціалу армії для протистояння Росії та її маріонеткам на Донбасі. Зауважено про законодавчі ініціативи глави держави, серед яких – зміни до Конституції України, що стосуються курсу на вступ до НАТО. Акцентовано увагу на активізації міжнародного військового співробітництва, та, зокрема, процесу переходу Збройних сил України (ЗСУ) на стандарти НАТО. Наведено низку інфографіків: "Накопичення танків Т-62М поблизу державного кордону України", "Заходи Росії з перешикування свободі судноплавства в Азовському морі", "Дислокація російських батальйонно-тактичних груп біля кордону України" та ін. Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181213/>

105. **Рыжанов К. Николаевщина: без изменений** / Кирилл Рыжанов // 2000: Еженедельник. — 2018. — 7-13 дек. (№ 49). — С. В3. *Йдеться про те, як введення воєнного стану на території Миколаївської області, яка безпосередньо розташована на узбережжі Азовського моря, впливає на економічну та політичну ситуацію на цій території.* Текст: https://www.2000.ua/v-nomere/derzhava/ukraina_derzhava/nikolaevwina-bez-izmenenij.htm

106. **Сірук М. "Тільки симетрична відповідь може зупинити російську агресію"** / Микола Сірук // День. — 2018. — 12 груд. (№ 226). — С. 8-9. *Подано матеріали розмови з Надзвичайним і Повноважним Послом України в Королівстві Бельгія, Представником України при ЄС та Європейському Співтоваристві з атомної енергії за сумісництвом Миколою Точицьким. Акцентовано увагу на тому, що після відвертої агресії Росії проти українських суден, які йшли в Азовське море на законних підставах відповідно до двосторонньої угоди 2003 року, та поранення чотирьох моряків під час обстрілу кораблями берегової*

охорони, а згодом затримання трьох суден та полонення українських вояків, наша країна очікує реакції з боку ЄС та НАТО на протиправні дії РФ. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika-intervyyu/tilky-symetrychna-vidpovid-mozhe-zupynyty-rosiysku-agresiyu>

107. **Тригуб О. Осінь закінчилась, але будівлі продовжують рости як гриби після дощу ...** / Олексій Тригуб // Нар. армія. — 2018. — 13 груд. (№ 50). — С. 3. *Висвітлено роботу управління капітального будівництва та ремонту Повітряних Сил Збройних сил України (УКБ ПС ЗС України). Зазначено, що у господарстві УКБ ПС ЗСУ цей рік завершується майже 40 новобудовами та капітально відремонтованими об'єктами. Подано коментарі начальника УКБ ПС ЗСУ полковника Вадима Кучмая. Він, зокрема, розповів про будівництво восьми нових та капітальний ремонт і реконструкцію чотирьох наявних казарм у шести гарнізонах Повітряних Сил, що реалізується в межах проекту з будівництва в Україні 184 казарм поліпшеного планування на 23 000 осіб у 21-ій області України.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5582-%2813-12-2018%29.pdf>

108. **Україна в ООН навела докази порушення РФ міжнародного права в Азовському й Чорному морях** // Нар. армія. — 2018. — 13 груд. (№ 50). — С. 2. *Подано тези виступу учасника української делегації – постпреда України в ООН Володимира Єльченка під час засідання Генеральної асамблеї ООН 11 грудня 2018 року. Дипломат проінформував держави-члени про послідовні та грубі порушення Росією міжнародного права в Азовському і Чорному морях. В. Єльченко, також, повідомив про позов, поданий у лютому 2018 року Україною проти Росії до Міжнародного арбітражного суду в Гаазі у зв'язку із порушенням суверенних морських прав України.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5582-%2813-12-2018%29.pdf>

109. **Уретій О. "Ми мусимо знати ім'я кожного героя"** / Оксана Уретій // Нар. армія. — 2018. — 13 груд. (№ 50). — С. 17. *Йдеться про*

роботу пошукових груп гуманітарного проекту "Евакуація 200". Зазначено, що саме ці люди роблять надважливу справу: повертають загиблих захисників України додому. Наведено тези розмови з одним із військовослужбовців, які шукають бійців – майором Юрієм Швецем. За його плечима – 23 роки військової служби та дві ротації в район бойових дій у складі пошукової групи Управління цивільно-військового співробітництва. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/12/14/my-musymo-znaty-im-ya-kozhnogo-geroya/>

110. **Фельштинский Ю. Юрий Фельштинский: "Повадки Путина – бандитско-гэбэшные. Отсюда его манера поведения как пахана, постоянные опоздания на встречи со всеми мировыми лидерами ... он просто хам"** / Александр Третьяков ; беседу вела Ольга Бесперстова // Факты и коммент. — 2018. — 13 – 19 дек. (№ 49). — С. 5-6. Відомий російсько-американський історик, автор книг "ФСБ взрывает Россию", "Корпорация: Россия и ФСБ во времена Президента Путина", "Третья мировая: Битва за Украину" (що вийшла у Києві в 2015 році) Юрій Фельштинський в інтерв'ю роз'яснив, чому він впевнений, що Україна вже відстояла свою незалежність. Він, зокрема, зупинився на ситуації, пов'язаній із захопленням Російською Федерацією (РФ) українських кораблів та моряків у Керченській протоці 25 листопада 2018 року, а також висловив свою думку стосовно ймовірності масштабного наступу РФ на Україну. Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181213/281487867439236>

111. **Чепурин И. Картинки из Харькова** / Ирина Чепурин // 2000: Еженедельник. — 2018. — 7-13 дек. (№ 49). — С. В3. Подано інформацію про те, як введення воєнного стану на території Харківської області, одного із десяти регіонів, в якому запроваджено цей стан відбулося на життєдіяльності Харкова та його жителів. Текст: https://www.2000.ua/v-nomere/derzhava/ukraina_derzhava/kartinki-iz-harkova.htm

112. **Черненко А. Жизнь на ВП** / Александр Черненко // Вести (Всеукр. вып.). — 2018. — 6 дек. (№ 208). — С. 6-7. *Висвітлено інформацію про політичне та економічне життя в Одесі після введення воєнного стану на території Одеської області. Зі слів автора в місті зриваються угоди з нерухомості, моряки переймаються свої майбутнім, на дорогах посилено контроль та перевірку транспортних засобів.*

113. **Шевчук Ю. Систему військових комісаріатів реформують за стандартами НАТО** / Юліана Шевчук // Голос України. — 2018. — 19 груд. (№ 244). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про ранкове засідання сесії Верховної Ради України (ВР України) 18 грудня 2018 року. Голова ВР України Андрій Парубій проінформував про ухвалену Генеральною асамблеєю ООН ініційовану Україною резолюцію "Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь (Україна) в районі Чорного та Азовського морів", в якій засуджено зростаючу російську військову присутність у Чорному і Азовському морях. Розглянуто блок безпекових питань, зокрема, в першому читанні схвалено проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб (№ 9217). За основу схвалено проекти законів "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення інженерно-технічного облаштування та утримання державного кордону" (№ 6777) та "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку зі створенням територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки на базі військових комісаріатів" (№ 9285). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311558>*

114. **Шпак Ю. Учет и контроль** / Юрий Шпак // Аргументы и факты в Украине. — 2018. — 12-18 груд. (№ 50). — С. 4. *Подано*

інформацію, що 6 грудня цього року народні депутати України розглянули попередній звіт тимчасової слідчої комісії (ТСК) щодо проведення розслідування по факту розкрадання в Збройних силах України (ЗСУ) та підрив обороноздатності держави. Зазначено, що ТСК мала виявити факти розкрадання в ЗСУ за період з 2004 по 2017 рік. Текст: http://www.aif.ua/politic/ukraine/uchet_i_kontrol

115. Шуткевич О. Мобілізаційний потенціал ... / Олеся Шуткевич // День. — 2018. — 11 груд. (№ 225). — С. 5. Подано інформацію, що на Вінниччині тривають масштабні навчальні збори резервістів. Зазначено, що всі вони військовозобов'язані оперативного резерву другої черги, які прибули до Вінниці на навчальні збори для забезпечення територіальної оборони на випадок загострення військового конфлікту. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/mobilizaciynnyu-potencial>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

116. Балусьва О. В. Принципи формування державної політики відновлення постраждалих від конфлікту територій / О. В. Балусьва, О. С. Келембет // Актуал. проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. — Харків, 2017. — № 1(51). — С. 96-102. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14646-1(51)** Розглянуто питання формування державної політики відновлення територій, що зазнали пошкоджень унаслідок конфлікту на Сході. Проаналізовано соціально-економічну ситуацію, що склалася на тимчасово окупованих територіях. Висвітлено основні принципи, за якими пропонується формування та впровадження державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих і постраждалих від конфлікту територій. Проаналізовано методи, які мають бути використані в реалізації державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих і

постраждалих від конфлікту територій. Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2017-1/doc/4/01.pdf>

117. **Біліченко В. В. Проблеми реалізації учасниками антитерористичної операції їх правових гарантій** / В. В. Біліченко // *Наук. вісн. Дніпропетров. держ. ун-ту внутр. справ : зб. наук. пр.* – Дніпро, 2017. – С. 61-68. - *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15200-1(85)*
Розглянуто проблему реалізації учасниками антитерористичної операції своїх законних пільг. Проаналізовано нормативну базу щодо забезпечення таких гарантій та висвітлено погляди науковців на цю проблематику. Сформульовано пропозиції з активізації розробки державних та регіональних програм для забезпечення військовослужбовців необхідними для життя умовами.

118. **Горожанкіна Ю. Проблемні аспекти інституту необхідної оборони** / Юлія Горожанкіна // *Підприємництво, госп-во і право.* – 2018. – № 4. — С. 189-192. *Розглянуто найбільш актуальні питання щодо застосування на практиці права на необхідну оборону, помилки у її використанні; обґрунтовано положення про те, що необхідна оборона є ключовим елементом у системі обставин, що виключають злочинність діяння.* Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/4/34.pdf>

119. **Зубовський Д. С. Особистісне зростання учасників АТО у постратравматичний період** / Д. С. Зубовський // *Молодий вчений.* – 2018. – № 8. — С. 47-52. *Здійснено емпіричне дослідження наявності особистісного зростання учасників АТО у постратравматичний період та особливостей його прояву. Вибіркова сукупність дослідження складалася з 297 військовослужбовців – учасників АТО.* Текст: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/8/11.pdf>

120. **Іляшко О. О. Проблеми реалізації та захисту економічних, соціальних і культурних прав людини на тимчасово окупованих територіях** / О. О. Іляшко // *Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І.*

Вернадського. Серія: Юрид. науки. — 2018. — Т. 29 (68), № 5. — С. 29-34. *Здійснено аналіз конституційних економічних, соціальних і культурних прав та свобод людини, які порушуються чи обмежуються на тимчасово окупованих територіях України. Визначено необхідність забезпечення якнайшвидшої деокупації та реінтеграції в Україну таких територій, притягнення винних до відповідальності за порушення чи неналежний захист прав і свобод людини на цих територіях, відновлення правопорядку і добробуту населення.* Текст:

http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/5_2018/8.pdf

121. Калгушкін Ю. Л. Взаємодія та координація між суб'єктами територіальної оборони: поняття, зміст і шляхи вдосконалення / Ю. Л. Калгушкін // Право і суспільство. – 2018. – № 3, ч. 2. — С. 121-126. Викладено теоретичне розуміння термінів "взаємодія" та "координація". Запропоновано шляхи законодавчого вдосконалення, які будуть сприяти покращанню взаємодії та координації між суб'єктами територіальної оборони. Текст:

http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/3_2018/part_2/22.pdf

122. Лішик О. П. До питання визначення державного управління у сфері соціального захисту внутрішньо переміщених осіб / О. П. Лішик // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Юрид. науки. — 2018. — Т. 29 (68), № 5. — С. 8-12. Проаналізовано основні підходи науковців до трактування поняття «внутрішньо переміщені особи». Запропоновано власне визначення «внутрішньо переміщена особа». Текст:

http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/5_2018/4.pdf

123. Назаренко О. Л. Тлумачення сутності і змісту соціального захисту військовослужбовців / О. Л. Назаренко // Молодий вчений. – 2018. — № 8. — С. 186-190. Проаналізовано сучасне наукове визначення поняття «соціальний захист» військовослужбовців, його змісту,

виокремлення складових, визначення ролі і місця соціального захисту в національній безпеці. Текст:

<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/8/43.pdf>

124. **Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку** : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., (Маріуполь, 4–5 жовт. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, Донец. держ. ун-т упр. [та ін. ; редкол.: С. Ф. Марова (голова), О. В. Балусьва]. — Маріуполь ; Кривий Ріг : Р. Козлов, 2018. — 368, [1] с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А792129.**
Зі змісту: Вплив потоків внутрішньо переміщених осіб на регіональний розвиток України у процесі реформування / І. О. Аркелова. — С. 202-204; Загальнодержавні та регіональні аспекти трансформації релігійного життя в Україні в умовах російської агресії (православний аспект) / І. Г. Луковенко. — С. 204-206; Особливості досліджень сприйняття українцями безпеки в умовах війни / Н. О. Никифоренко. — С. 212-214; Перспективи розвитку соціального простору міст та загрози гібридної війни в процесі державно-територіальних трансформацій / О. В. Ребро. — С. 231-234.

125. **Фатхутдінов В. Г. Напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання громадської безпеки** / В. Г. Фатхутдінов // *Право і суспільство.* – 2018. – № 2. — С. 167-171. *Йдеться про актуальність розроблення Державної політики громадської безпеки на 2017–2022 роки.*

126. **Федорчак В. В. Напрями модернізації державної політики у сфері захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій** / В. В. Федорчак // *Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Держ. упр.* – 2018. – Т. 29 (68), № 4. — С. 108-111. *Розроблено механізми впровадження державної політики у сфері захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій.* Текст:
http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/4_2018/21.pdf

Статті з періодичних видань

127. **Ветрова І. В Україні офіційно растаможили більше тисячі автомобілей с єврономерами** / Ирина Ветрова // Факты и коммент. — 2018. — 13 – 19 дек. (№ 49). — С. 6. *Висвітлено ситуацію, пов'язану із розмитненням в Україні автомобілів із єврономерами, згідно із Законом України про легалізацію авто із європейськими номерами, що набрав чинності 26 листопада 2018 року. Зазначено, що Голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики, народний депутат України Ніна Южаніна висловила обвинувачення керівництву Державної фіскальної служби стосовно блокування оформлення ввезених автомобілів та звернулася до Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) з проханням дати оцінку діям керівництва митниці. Йдеться також про реєстрацію у Верховній Раді двох законопроектів, у відповідності до яких пропонується звільнити від відповідальності громадян, які ввезли нерозмитнені машини з єврономерами для потреб операції Об'єднаних сил (ООС), та військових, що отримали такий транспорт.* Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181213/>

128. **Виртосу І. Больові точки України** / Ирина Виртосу // Дзеркало тижня. — 2018. — 15 – 20 груд. (№ 48). — С. 11. *Йдеться про результати загальнонаціонального соціологічного дослідження, проведеного 11 – 24 липня 2018 року Фондом "Демократичні ініціативи" імені Ілька Кучеріва та фірмою "Юкрейніан соціолоджі сервіс", на замовлення Програми розвитку ООН в Україні та у співпраці з ГО "Центр інформації про права людини". Усього опитано 1998 респондентів в усіх областях України та в м. Київ, крім окупованих територій. Максимальна похибка вибірки не перевищує 2,2 %. Це опитування підтвердило, що майже половина українців не розуміється на походженні прав людини. Тільки половина опитаних стверджує, що права людини належать їй від народження. Трохи більше чверті респондентів (28%) упевнені, що права*

людини надаються державою. Серед інших відповідей – права надані міжнародними угодами (6 %), релігією (3 %), або й сама людина визначає собі права (майже 8 %). До речі, і безпека в рейтингу основних цінностей за два роки перемістилася з другого на третє місце, поступившись справедливості. Це важливий нюанс, бо вкотре пояснює, чому українці категорично не сприймають авторитарних форм правління, які часто хочуть нав'язати зі здобуттям незалежності. Практично, половина українців (45 %) готові терпіти матеріальні труднощі, аби не поступатися свободою, своїми правами. Два роки тому таких було тільки третина (35 %). Слід зазначити, що саме на Донбасі цей показник – найвищий (74 % респондентів не готові поступатися своїми свободами задля добробуту), у решті регіонів він коливається в межах 36 – 48 %. З усіх доступних механізмів захисту своїх прав третина населення обирає ... неправові способи, що включають і злочинні методи. Це свідчить про серйозну недовіру населення до влади і механізмів захисту прав людини.

129. **Войнова Н. Про настрої на Луганщині, якість життя і відповідальність за обіцянки** / Наталія Войнова // День. — 2018. — 14-15 груд. (№ 228/229). — С. 12. Подано інформацію про особливості життя на території Луганської області, яка межує з тимчасово окупованими територіями. Висвітлено основні здобутки та невдачі за останні два роки. Зазначено, що серед здобутків називають ідеологічну перемогу. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/poshta-dnya/pro-nastroyi-na-luganshchyni-yakist-zhyttya-i-vidpovidalnist-za-obicyanky>

130. **Губаш М. Реінтеграція Донбасу: проблема є, нема бажання** / Михайло Губаш // Сіл. вісті. — 2018. — 26 жовт. (№ 82). — С. 1, 2. Висвітлено інформацію щодо ситуації на Сході України на тимчасово окупованих територіях. Розглянуто можливі варіанти реінтеграції цих територій в Україні. Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19629/index.php?n=40465>

131. **Заява голови Комітету з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин Григорія Немирі з нагоди 70-ї річниці Загальної декларації прав людини** / Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. — 2018. — 12 груд. (№ 237/238). — Електрон. ресурс. *Подано інформацію про заяву голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин Григорія Немирі з нагоди 70-ї річниці Загальної декларації прав людини, яка і зараз "залишається ключовим орієнтиром для прав людини, основних свобод і людської гідності". Зазначено, що Україна, як одна з держав – засновниць ООН, брала участь у розробці Загальної декларації прав людини, і Конституція України "поставила в центр уваги держави людину, визнавши її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю". Акцентовано увагу, що 70-річний ювілей Декларації Україна зустрічає в умовах військової агресії на Сході України, що триває з 2014 року, окупації Автономної Республіки Крим та окремих районів Донецької і Луганської областей. Наголошено на необхідності притягнення до відповідальності можновладців і військових країни-агресора, злочинні дії яких призвели до окупації частини території України, численних людських жертв та масових порушень прав людини. Висловлено думку, що Україна має ратифікувати Римський статут і стати повноправною учасницею Міжнародного кримінального суду як важливого засобу забезпечення дотримання гуманітарного права, фундаментальних прав і основоположних свобод людини. Зазначено, що в умовах запровадження воєнного стану в десяти областях України влада не повинна вдаватись до звуження прав і свобод людини. В заяві також міститься заклик до міжнародної спільноти виявити політичну волю та мобілізувати свої зусилля задля захисту прав людини та забезпечення миру в Україні.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311260>

132. **Зубенко П. Людина, яка поважає порядок** / Петро Зубенко // Вечірній Київ. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 12. *Йдеться про колишнього військовослужбовця – учасника антитерористичної операції Володимира Коновалюка, який повернувшись із зони бойових дій став власником клінінгової компанії "БрудБастерс". Компанія, яку він очолює, займається прибиранням приміщень, квартир, офісів, чисткою меблів і килимів.*

133. **Кесарчук Л. Бойові швачки** / Леся Кесарчук // День. — 2018. — 14-15 груд. (№ 228/229). — С. 19. *Йдеться про те, що третій рік поспіль волонтерське об'єднання жінок "Бойові швачки" шиє для військових білизну, маскувальні костюми і плете сітки. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/boyovi-shvachky>*

134. **Лагідна М. Як знайти мотивацію : Мінсоцполітики ініціює законопроект про фіндопомогу на започаткування власної справи для малозабезпечених** / Марія Лагідна // Уряд. кур'єр. — 2018. — 15 груд. (№ 238). — С. 4. *Йдеться про підготовлений Міністерством соціальної політики законопроект про нову систему допомоги на започаткування власної справи, який найближчим часом буде подано на розгляд Верховної Ради України (ВР України). Зазначено, що законопроект розроблено на основі досвіду пілотного проекту Міністерства соціальної політики за підтримки Світового банку "Рука допомоги", який понад рік триває у трьох областях (Львівській, Харківській і Полтавській) та в окремих територіальних громадах Донеччини, Житомищини й Чернігівщини. Мета проекту – надати допомогу в працевлаштуванні та започаткуванні власної справи для членів малозабезпечених сімей та внутрішньо переміщених осіб. Наголошено, що основною новацією законопроекту є відмова від практики надання безповоротної фінансової допомоги підприємцям. Тепер необхідно представити бізнес-план, на реалізацію якого буде придбано необхідне устаткування і матеріали. Програма дає змогу створити нові робочі місця та легалізувати деяких підприємців,*

котрі побачили перспективу розширення свого бізнесу за допомогою проекту. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/motivuvati-do-praci/>

135. **Лащенко С. Шляхетні пенсіонери** / Сергій Лащенко // День. — 2018. — 14-15 груд. (№ 228/229). — С. 13. *Йдеться про українських пенсіонерів, які своїми діями наближають закінчення воєнних дій на Сході України. Розглянуто діяльність Романа Кіся, який за власні гроші видає газету "Поштовх" і сам розповсюджує її на Донбасі й інших східних областях, Миколи Солоненка, який на восьмому десятку зі зброєю в руках пішов захищати свою країну та інших.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/poshta-dnya/shlyahetni-pensionery>

136. **Логвиненко Л. Шори для волонтерів** / Леонід Логвиненко // Сіл. вісті. — 2018. — 2 листоп. (№ 84). — С. 1, 2. *Йдеться про те, що понад сотня представників волонтерських організацій країни зібралися в столичному Будинку офіцерів на Всеукраїнський форум волонтерів — не лише аби поспілкуватись, а й для того, щоб обговорити питання медичного забезпечення учасників і ветеранів бойових дій на Сході України, психологічної реабілітації та соціальної адаптації демобілізованих, забезпечення війська. Узяли участь у заході й представники Міноборони та Генштабу, із якими відбулася гостра дискусія стосовно пропозиції запровадити акредитацію волонтерів у зоні ООС.* Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19631/index.php?n=40531>

137. **Міністерство у справах ветеранів активно співпрацюватиме з депутатами** // Голос України. — 2018. — 12 груд. (№ 237/238). — Електрон. ресурс. *Йдеться про виступ на засіданні Комітету Верховної Ради України (ВР України) у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю міністра у справах ветеранів Ірини Фріз, яка презентувала напрями та проектну діяльність очолюваного нею новоствореного відомства. Міністр висловила надію на плідну співпрацю з народними депутатами та запевнила, що всі законодавчі ініціативи, які*

міністерство пропонуватиме до обговорення, будуть здійснюватися спільно з парламентським комітетом для того, щоб ці ініціативи були ефективні й мали підтримку в сесійній залі. Ірина Фріз проінформувала про попередні консультації із представниками ІТ-асоціацій щодо розробки Єдиного державного реєстру ветеранів, який стане базою для утворення платформи e-ветеран. Народний депутат України Максим Бурбак звернувся до міністра з пропозицією віднайти додаткові кошти для компенсації житла учасникам АТО – внутрішньо переміщеним особам. "У 2014-му вони вибрали Україну і пішли проти окупанта, залишивши на окупованій території все своє майно. Тепер держава повинна дати можливість цим людям відновити своє життя", – наголосив народний депутат. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311258>

138. **Пирлик О. Екзотичний бізнес Ельфа** / Олександр Пирлик // Вечір. Київ. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 12. *Йдеться про військовослужбовця – учасника операції Об'єднаних сил України Костянтина Касіча, який повернувшись із зони бойових дій, започаткував власний бізнес з вирощування равликів.*

139. **Ромашкіна О. Готовність діяти в екстрених умовах – це врятовані життя** / Олена Ромашкіна // Голос України. — 2018. — 12 груд. (№ 237/238). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про проведений в Комітеті Верховної Ради України (ВР України) круглий стіл на тему готовності системи охорони здоров'я до роботи та міжвідомчої взаємодії за умов воєнного стану. Голова комітету Ольга Богомолець розповіла про свої враження від спостереження за військовими навчаннями, які тривали в ізраїльському медичному центрі "Галілея", розташованому на кордоні з Ліваном, та висловила думку, що українська медицина поки що не готова до злагодженої роботи за подібних умов. Президент Національної академії медичних наук України академік Віталій Цимбалюк розповів про роботу академії в умовах російської збройної агресії, яка триває вже понад чотири роки. Про готовність системи*

охорони здоров'я військовослужбовців до роботи за умов воєнного стану проінформував перший заступник начальника Головного військово-медичного управління, полковник медичної служби Андрій Галушка. Учасники круглого столу обговорили також питання підготовки медичних працівників, які могли б надавати допомогу в умовах воєнних дій та формування відповідного резерву фахівців. Голова комітету Ольга Богомолець зазначила, що комітет звернеться до коледжів щодо відкриття необхідних спеціальностей, а також до Міністерства оборони і Міністерства освіти і науки стосовно розробки відповідних програм. За підсумками обговорення було напрацьовано низку пропозицій для органів виконавчої влади щодо підвищення готовності системи охорони здоров'я до роботи та міжвідомчої взаємодії за умов воєнного стану. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311270>

140. **Трапезнікова Д. Повернути собі голос** / Дар'я Трапезнікова // День. — 2018. — 14-15 груд. (№ 228/229). — С. 2. Подано інформацію щодо опитувань Національної системи моніторингу ситуації з внутрішньо переміщеними особами, створеної Міжнародною організацією з міграції за підтримки Євросоюзу. Опитування засвідчило, що попри складне соціально-економічне становище, внутрішньо переміщені особи інтегруються у нові громади і прагнуть реалізовувати своє виборче право на територіях, на яких вони проживають тепер. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/povernuty-sobi-golos>

141. **Третьяков А. Александр Третьяков: "Министерство ветеранов сможет системно отстаивать права и интересы защитников Украины"** / Александр Третьяков ; беседу вел Валерий Рыбьянцев // Факты и коммент. — 2018. — 13 – 19 дек. (№ 49). — С. 4. Голова Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю, народний депутат України Олександр Третьяков розповів в інтерв'ю про нове Міністерство у справах ветеранів України, ініціатором створення якого був він та активно допомагав процесу запуску. Зазначено, що

завдяки спільній роботі очолюваного ним Комітету із волонтерами, активістами та представниками ветеранських організацій, з'явилась модель майбутнього міністерства та курси з підготовки ветеранів до держслужби. Депутат, зокрема, зазначив, що Міністерство займатиметься соціальною підтримкою, створенням єдиної інформаційно-аналітичної системи "Е-ветеран", забезпеченням комплексної адаптації колишніх учасників бойових дій до мирного життя, у тому числі сприянням у працевлаштуванні й підприємницькій діяльності, допомогою у відновленні здоров'я, формуванні державної політики в питанні пам'яті ветеранів. Окрім причин створення міністерства, ключових напрямів його роботи, депутат зупинився також на інших питаннях, пов'язаних з його діяльністю як Голови Комітету та депутатською; висвітлив свою позицію стосовно найактуальніших подій політичного життя України. Текст: <https://fakty.ua/289715-ministerstvo-veteranov-smozhet-sistemno-otstaiivat-interesy-zacshitnikov-ukrainy---aleksandr-tretyakov>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

142. **Арінзонов А. НАТО у подіях арабської весни: основна позиція, механізми співробітництва та наслідки** / А. Арінзонов, В. М. Шамраєва // Регіон. студії. – 2018. – № 12. — С. 96-99. *Проаналізовано основні механізми міжнародної взаємодії під егідою НАТО під час врегулювання кризових явищ, викликаних подіями арабської весни.*

143. **Билалова С. Я. Стратегические интересы России и Соединенных Штатов Америки на Южном Кавказе** / С. Я. Билалова // Регіон. студії. – 2018. – № 12. — С. 100-103. *Проаналізовано стратегію стратегічного балансу Азербайджану, проведену за нафтовою дипломатією та міжнародними зв'язками, яка дозволила регіону, розташованому в центрі світової уваги, не жити долею Близького Сходу.*

144. **Забіян В. В. Політична інтеграція країн БРІКС на прикладі позиції Китайської Народної Республіки щодо кримського питання / В. В. Забіян // Регіон. студії. – 2018. – № 13. — С. 26-29. Розглянуто аспект членства країн у неформальному об'єднанні БРІКС як політичної інтеграції на світовій політичній арені.**

145. **Іщенко Н. Північний потік-2”: Трамп здався, Україна приголомшена / Наталя Іщенко // Універсум. – 2018. – № 9/10. — С. 35-36. Вивчено та проаналізовано ситуацію на світовому енергетичному ринку та прогнозовано її вплив на економічний розвиток в Україні. Текст: <https://glavcom.ua/publications/pivnichniy-potik-2-tramp-zdavsvya-efekt-dlya-ukrajini-bude-prigolomshlivim-533506.html>**

146. **Мирзазаде Л. Ф. Терроризм и террористические акты как механизм организации международных конфликтов / Л. Ф. Мирзазаде // Регіон. студії. – 2018. – № 12. — С. 114-117. Проведено дослідження тероризму та терористичних актів в інтерпретації з міжнародними конфліктами, що є актуальною проблемою ХХІ століття.**

147. **Мішок П. Заходи «на безпечній території», що передують процедури оцінки транскордонного впливу в ядерній галузі: потенційні наслідки для країн Вишеградської четвірки та України / Петер Мішок // Журн. європ. економіки. – 2018. – Т. 17, № 2 (65). — С. 167-184. Зазначено, що після того, як їм було надано статус учасника у процедурах оцінювання транскордонного впливу, очікувалося, що неурядові організації та певною мірою відповідні органи самоврядування відіграватимуть більш інтенсивну роль в управлінні інформацією щодо транскордонних екологічних ризиків. Вказано, що дослідження, виконані в рамках Проекту «ІРРА», показали, що в Європі в ядерному секторі такі очікування не виправдалися. Наведено результати досліджень Проекту «ІРРА» та обґрунтовано їх відповідність результатам інших науково-дослідницьких заходів з метою підтвердження необхідності спільного управління**

ядерними знаннями і суспільною довірою. Концепцію напівофіційних заходів «на безпечній території» до початку процедур ТІА представлено як один з варіантів спільної роботи з управління ядерними знаннями та суспільною довірою. Стисло проаналізовано можливості цієї концепції. Викладено можливі наслідки для країн Вишеградської четвірки та України.

148. **Мудрієвська І. І. Проблема безпеки країн Перської затоки: конфлікти на початку XXI століття** / І. І. Мудрієвська // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Іст. науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 3. — С. 67-75. *Розглянуто окремі тенденції й особливості зовнішньої політики США в Перській затоці, зокрема щодо Ісламської Республіки Іран і Королівства Саудівська Аравія. Підкреслено, що США справляє істотний вплив на розвиток подій у регіоні. Висвітлено основні тенденції у відносинах Держави Катар із країнами Ради співробітництва арабських держав Перської затоки (далі – РСАДПЗ).* Текст: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/3_2018/14.pdf

149. **Топольницька М. І. Етнічний конфлікт як чинник розпаду держави (на прикладі Югославії)** / М. І. Топольницька // Альм. міжнар. права. – 2018. – Вип. 20. — С. 19-25. *Досліджено етнічний конфлікт, його характерні ознаки та вплив на правову систему югославської держави. Здійснено характеристику неправомірної поведінки учасників етнічного конфлікту.* Текст: <http://intl.almanac.net/v20/5.pdf>

150. **Топорін Є. О. Основні риси розвитку військово-політичної стратегії Великої Британії на сучасному етапі** / Є. О. Топорін, В. М. Шамраєва // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Іст. науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 3. — С. 86-90. *Розглянуто основні підходи провідних політичних партій Великої Британії до формування підвалин військово-політичної стратегії країни на сучасному етапі. Особливу увагу приділено аналізу позиції офіційного Лондона щодо провідних проблем*

міжнародного співробітництва у сфері безпеки й оборони. Зроблено висновок про стабільність провідних позицій Великої Британії у сфері міжнародної системи безпеки на регіональному та глобальному рівнях.

Текст: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/3_2018/17.pdf

Статті з періодичних видань

151. **В центрі уваги — Донбас** // Сіл. вісті. — 2018. — 2 листоп. (№ 84). — С. 1. Подано інформацію, що 30 жовтня цього року, у Раді Безпеки ООН відбулось обговорення ситуації з так званими виборами бойовиків в ОРДЛО, призначеними на 11 листопада. Це перше за півроку засідання по темі Донбасу було ініційоване представниками Швеції, Нідерландів, Польщі, Франції, Великої Британії та США. Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19631/index.php?n=40530>

152. **Галкин Д. Морской бой с конфессиональными последствиями** / Дмитрий Галкин // 2000: Еженедельник. — 2018. — 7–13 дек. (№ 49). — С. А4. Подано інформацію про реакцію Європейського Союзу та США щодо введення Україною воєнного стану на окремих територіях. На думку автора введення воєнного стану допоможе Президенту України Петру Порошенку вирішувати внутрішньополітичні проблеми, а країнам членам НАТО посилити євроатлантичну єдність. Текст: <https://www.2000.ua/v-nomere/forum/puls/morskoj-boj-s-konfessionalnymi-posledstvijami.htm>

153. **ЄС окреслив чітке домашнє завдання** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 14 груд. (№ 237). — С. 2. Йдеться про ухвалення Європейським парламентом резолюції про стан впровадження Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС), якою підтверджено євроінтеграційну перспективу нашої держави. В резолюції схвалено нові форми зміцнення співпраці України з ЄС, зокрема в контексті поступового зближення з Митним і Енергетичним союзами та Цифровим єдиним ринком. Особливу увагу в резолюції приділено подіям поблизу Керченської протоки, які сталися 25 листопада. "Європейський

парламент рішуче засуджує свідомий акт агресії Російської Федерації проти України, вимагає негайно й безумовно звільнити всі українські судна та моряків, до яких необхідно ставитись як до військовополонених”, – зазначено в резолюції. Президент України Петро Порошенко, який перебував в Брюсселі з офіційним візитом, схвально оцінив резолюцію. “Підтримую ухвалення Європарламентом доповіді про виконання Угоди про асоціацію Україна – ЄС. Вдячний євродепутатам за визнання значного прогресу України на шляху євроінтеграційних реформ з часу Революції гідності, яких здійснено більше, ніж за всі попередні роки незалежності. Підтримую і підтвердження непохитної позиції Європарламенту на підтримку суверенітету й територіальної цілісності України з рішучим і категоричним засудженням російської агресії проти нашої держави, зокрема нещодавнього акту агресії РФ у Керченській протоці”, – відзначив глава держави. В ході візиту Президент України зустрівся з Президентом Європейської Ради (ЄР) Дональдом Туском та Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом. Під час перемовин обговорено питання протидії повзучій російській агресії та євроатлантичні перспективи України. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yes-okresliv-chitke-domashnye-zavdannya/>

154. **Кінзерська Ю. Альянс продовжить допомагати і політично, і практично** / Юлія Кінзерська // Голос України. — 2018. — 14 груд. (№ 240). — Електрон. ресурс. *Йдеться про спільну прес-конференцію Генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга та Президента України Петра Порошенка, який перебував в Брюсселі з дводенним візитом. Єнс Столтенберг зауважив, що НАТО надає та надаватиме Україні політичну та практичну допомогу у протистоянні агресії Російської Федерації (РФ). У свою чергу Президент України подякував НАТО за всебічну підтримку, особливо в межах дискусії щодо військової агресії РФ в Керченській протоці, а також закликав Альянс посилити постійну присутність у Чорному морі, аби запобігти подальшим*

агресивним діям Росії. Петро Порошенко зустрівся також з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском і проінформував про наслідки акту відкритої агресії Росії у Керченській протоці та існуючі загрози для регіональної безпеки. Президент України закликав лідерів ЄС засудити агресивні дії Москви, вимагати забезпечення відновлення свободи судноплавства і негайного та безумовного звільнення 24 захоплених моряків і трьох кораблів. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311358>

155. **Кузьменко М. G20 і російська агресія в районі Керченської протоки** / Максим Кузьменко // Нар. армія. — 2018. — 6 груд. (№ 49). — С. 17. *Йдеться про дводенний саміт країн "Великої двадцятки" (G20), що відбувся у столиці Аргентини Буенос-Айресі, який зібрав понад 30 лідерів країн, міжнародних організацій та фінансових інституцій. Зазначено, що у зв'язку із російською агресією в Керченській протоці 25 листопада 2018 року, Президент США Дональд Трамп скасував переговори із Президентом Росії Володимиром Путіним, які мали відбутися у Буенос-Айресі. Під час саміту канцлер Німеччини Ангела Меркель та Президент Франції Еммануель Макрон обговорили із Президентом Росії захоплення українських кораблів у Керченській протоці, наполягаючи на звільненні українських військових моряків із російського полону.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5581-%2806-12-2018%29.pdf>

156. **Магда Е. Большая шахматная доска** / Евгений Магда // Корреспондент. — 2018. — № 23 (7 дек.). — С. 18-20. *Йдеться про реакцію світових політичних лідерів на російську агресію проти України в Керченській протоці 25 листопада 2018 року. Висвітлено позицію з цього приводу Верховного представника Європейського союзу у закордонних справах та політиці безпеки Федеріки Могеріні. Розглянуто позицію Президента США Дональда Трампа, який, у зв'язку з конфліктом, відмінив свою зустріч із Президентом Росії Володимиром Путіним, заплановану на час саміту країн "Великої двадцятки" (G20) у Буенос-Айресі. Зазначено, що канцлер Німеччини Ангела Меркель провела переговори із російським*

Президентом у Буенос-Айресі, зупинившись, зокрема, на проєкті "Північник потік-2". Наведено коментарі Генерального секретаря НАТО Йенса Столтенберга стосовно збройного нападу російських прикордонників на українські кораблі. Текст: <https://korrespondent.net/world/4040979-bolshaia-shakhmatnaia-doska-kak-reahyruet-myr-na-konflykt-v-kerchenskom-prolyve>

157. **Шевченко А. Резолюції щодо "Північного потоку-2" посилять наші позиції** / Анна Шевченко // Голос України. — 2018. — 15 груд. (№ 241/242). — Електрон. ресурс. Наведено коментарі керівника української парламентської делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) Володимира Ар'єва та народного депутата Ольги Белькової з приводу резолюцій Конгресу США та Європейського парламенту (ЄП) щодо газопроводу "Північний потік-2", якими визнано, що це не економічний, а політичний проєкт. В оприлюдненій партією "Народний фронт" заяві зазначено, що міжнародні партнери України зайняли ясну і чітку позицію, що будівництво "Північного потоку-2" становить загрозу європейській енергетичній безпеці і закликали припинити його реалізацію. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311415>

158. **Якнюнайте Д. Коли президент є частиною системи, марно надіятися, що він захоче її докорінно змінювати"** / Довіль Якнюнайте ; інтерв'ю провів Ігор Тимоць // Країна. - 2018. - № 44 (15 листоп.). — С. 26-28. Наведено інтерв'ю з литовським політологом Довіль Якнюнайте, яка у Вільнюському університеті досліджує ідентичності, зовнішню політику Росії і Литви, конфлікти в Грузії та Україні, безпеку в Європі. Експерт підкреслила зацікавленість Литви в русі України до Євросоюзу й НАТО; окреслила перспективи Донбасу в найближчі роки, визначила варіанти врегулювання військового конфлікту на Сході України: російський – це заморожування конфлікту та український варіант – повільне повернення окупованих територій. Довіль Якнюнайте оцінила важливість міжнародних санкцій, які впливають на економіку Росії, але не змінюють

політики режиму; визначила важелі впливу Росії на Україну під час виборів (крім війни на Донбасі) – фейки, політичні вбивства, повернення проросійських політиків на українську політичну арену. Текст:
https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_koli-prezident-ye-chastinoyu-sistemi-marno-nadiyatisya-scho-vin-zahoche-yiyi-dokorinno-zminyuvati/869209

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
22 грудня 2018 р.**